

Aftale om reform af beskæftigelsesindsatsen

Mere værdighed, større frihed og færre regler

April 2025

Danmark har et af verdens mest fleksible arbejdsmarkeder med høj beskæftigelse og lav ledighed. Det skyldes blandt andet den aktive beskæftigelsesindsats. Siden 1990'erne er indsatsen dog løbende blevet udbygget med nye ordninger, målgrupper og regler, der stiller detaljerede krav til, hvordan beskæftigelsesindsatsen skal udføres. Sagsbehandlerne leverer hver dag en vigtig indsats for at bringe borgere tættere på job eller uddannelse og understøtte arbejdsmarkedets behov, men der er behov for at ændre rammerne for beskæftigelsesindsatsen.

Borgere deltager i mere end 2,4 millioner samtaler hvert år, og sagsbehandlerne bruger lige så lang tid på at registrere og dokumentere, at de afholder samtalerne, som de bruger på selve samtalen med borgeren. Selv om det aldrig har været meningen, er det endt med, at det i for høj grad er opfyldelse af proceskrav, der er styrende for indsatsen – og ikke den enkelte borgers behov. Til trods for en meget lav ledighed, har Danmark i en lang årrække ligget i top i internationale sammenligninger af, hvor mange ressourcer der anvendes på den aktive beskæftigelsesindsats. En stigende andel af de udgifter bliver brugt på drift af jobcentrene.

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne), Liberal Alliance, Konservative Folkeparti, Dansk Folkeparti og Radikale Venstre er enige om at reformere beskæftigelsesindsatsen, så den enkelte borger sættes i fokus, så sagsbehandlerne får en reel mulighed for at bruge deres faglighed, og så udgifterne reduceres med 2,6 mia. kr. i 2030 og 2,7 mia. kr. varigt. Vi giver mere frihed til borgere, der kan selv, og møder udsatte borgere med en højere grad af tillid og værdighed.

Den aktive beskæftigelsesindsats' hovedformål er fortsat at understøtte den lediges vej tættere på job og matche samfundets og virksomhedernes behov for kvalificeret arbejdskraft. For nogle ledige vil det dreje sig om fuldtidsjobs, mens nyere erfaringer peger på, at småjobs og få lønnede timer kan være med til at bane vejen for, at mere udsatte borgere hjælpes ind på arbejdsmarkedet. For at matche fremtidens arbejdsmarked og kompetencebehov, skal ledige kunne få uddannelse og blive opkvalificeret som led i beskæftigelsesindsatsen. Det er samtidig vigtigt, at kommunerne også fremover har fokus på arbejdsmarkedets behov og de enkelte virksomheders efterspørgsel på arbejdskraft, når de tilrettelægger beskæftigelsesindsatsen.

Fremtidens beskæftigelsesindsats skal bygge på frisættelse, forenkling og værdighed. Jobcenterregimet skal afskaffes, og kommunerne skal have *frihed* til at organisere indsatsen efter lokale forhold. A-kasser og private leverandører skal spille en

større rolle, og ledige borgere skal have mere indflydelse på deres vej tilbage til job. Beskæftigelsesindsatsen skal *forenkles* ved at afskaffe ressourcetunge ordninger og fokusere på de indsatser, der giver mening for borgeren, og som virker. Mængden af regler og særregler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats skal reduceres væsentligt, og borgere skal fremover til ca. en halv million færre samtaler i kommuner og a-kasser. Udsatte og syge borgere skal mødes med *værdighed*. Ni ud af ti sanktioner forsvinder for udsatte borgere, og 70.000 sygemeldte slipper for at skulle møde op i kommunen.

Beskæftigelsesreformen er den største forenkling og afbureaukratisering af beskæftigelsesindsatsen nogensinde. Den medfører en gennemgribende kulturforandring, som skal komme borgerne, virksomhederne, medarbejderne og samfundet til gavn. Aftalen bygger på en række anbefalinger fra *Ekspertgruppen for fremtidens beskæftigelsesindsats* og tager udgangspunkt i seks grundelementer:

- Forenkling af målgrupper
- Individuelt tilrettelagt indsats for borgerne
- Værdigt sanktionssystem i balance
- Afskaffelse af jobcenterregimet og frihed i organisering
- Mere plads til a-kasser og private aktører
- Fra proceskrav til resultatstyring

Forenkling af målgrupper

Borgerne skal have en sammenhængende indsats i beskæftigelsessystemet, der er baseret på den enkeltes behov og ikke bureaukratiske benspænd. Derfor skal fremtidens beskæftigelsesindsats baseres på en ny og mere enkel målgruppestruktur, hvor antallet af målgrupper reduceres fra de nuværende 13 til kun fem målgrupper. En forenklet målgruppestruktur skal give et mindre komplekst system og en mere sammenhængende indsats for de mange borgere, som i dag skifter mellem målgrupperne i beskæftigelsesindsatsen. Samtidig giver det mulighed for at sanere i særregler og ensrette kravene, så der frigives tid for både borgere og sagsbehandlere uden at gå på kompromis med jobfokus.

Aftalepartierne er derfor enige om:

1. *Borgere skal mødes som parate til at tage et job*
Alle borgere skal som udgangspunkt mødes med en positiv forventning om, at de kan varetage et job inden for de næste seks måneder. Alle kontanthjælpsmodtagere registreres derfor som udgangspunkt automatisk som jobparate.
2. *Individuelt fokus i uddannelsesindsatsen for unge*
For nogle unge er uddannelse vejen frem, men for andre er det beskæftigelse. Unge i målgruppen skal derfor ikke længere mødes med et entydigt fokus på, at uddannelse er den eneste vej frem, og derfor afskaffes uddannelsespålægget. Unge under 30 år uden en erhvervskompetencegivende uddannelse i kontanthjælpssystemet omfattes af de samme regler som andre kontanthjælpsmodtagere. Særregler med krav om gentagen aktivering, ret til mentorstøtte samt læse-, skrive-, regnetests afskaffes. Kommunen kan fortsat give indsatser og

benytte læse-, skrive-, regnetests efter behov. Derudover afskaffes uddannelsespålægget også for unge dagpengemodtagere, der dermed mødes med et jobfokus på lige fod med øvrige dagpengemodtagere og derfor får deres kontaktforløb i a-kassen i de første tre måneder.

3. *Borgere skal have deres indsats på samme ydelse*

Der er for mange borgere, der oplever lange og uværdige forløb med for mange målgruppeskift, uden at der er nogen indikationer på, at det fører til beskæftigelse. Færre målgrupper vil gøre beskæftigelsessystemet mere sammenhængende for både borgere og sagsbehandlere, idet der vil være færre ydelses- og sagsbehandlerskift. Som led i forenklingen afskaffes ressourceforløb, jobafklaringsforløb, revalideringsordningen, særlig støtte, indsatsgarantien, ret til personlig jobformidler og ret til samtale med sundhedskoordinator i forbindelse med et konkret tilbud. Sygemeldte, der ikke kan få forlænget deres sygedagpenge, vil overgå til en reduceret sygedagpengesats.

Individuelt tilrettelagt indsats for borgeren

Borgere længere fra arbejdsmarkedet skal udvises større tillid, uden der er nogen, som bliver overladt til sig selv. Fagligheden og initiativretten skal gives tilbage til sagsbehandlerne. En lang række proceskrav afskaffes, og kommunerne får dermed bedre muligheder for at give den individuelle og koordinerende indsats, som kommunerne er forpligtet til.

Aftalepartierne er derfor enige om:

4. *Større frihed i den tidlige indsats for borgere tættere på arbejdsmarkedet*

Borgere tæt på arbejdsmarkedet skal kun have de samtaler og tilbud, der er nødvendige og gavnlige for, at de kan komme tilbage i job. Samtidig skal der ikke være ulogiske forskelle mellem reglerne for forskellige grupper af ledige, og både borgere og sagsbehandlere skal opleve et simpelt system. Derfor målrettes samtaler og tilbud til de borgere, der har mest gavn af det, og det skal være muligt for sagsbehandlere at undtage borgere, der kan og vil selv, fra samtaler og tilbud. Kommuner og a-kasser kan dermed undlade at give én ud af fire ledige tæt på arbejdsmarkedet samtaler og aktiveringstilbud. Kravene til antal samtaler og tilbud for dagpengemodtagere og jobparate ledige harmoniseres også, så der fremover stilles krav om minimum fire samtaler og ét aktiveringstilbud inden for de første seks måneder. Øvrig vejledning og opkvalificering skal igen kunne medregnes som ret og pligt tilbud for at give plads til lokale skøn.

5. *Mere fleksibilitet i indsatsen for borgere længere fra arbejdsmarkedet*

Borgere længere væk fra arbejdsmarkedet, som typisk har andre udfordringer end ledighed, skal opleve en værdig indsats, der er målrettet dem – ud fra en faglig vurdering af, hvad der kan hjælpe dem i netop deres situation. Fremover vil det være op til kommunen i dialog med borgeren at vurdere, om borgeren har behov for indsats. Det vil give større fleksibilitet for kommunen til at vurdere, om borgeren har størst gavn af fx et social- eller sundhedstilbud. For

borgere længere fra arbejdsmarkedet og sygemeldte reduceres kravet til antallet af samtaler fra de nuværende fire til én samtale inden for de første seks måneder. Der indføres en årlig afklaring for borgere længere fra arbejdsmarkedet, hvor kommunen skal tage stilling til, om borgeren er på den rette ydelse og får den rette indsats. Nogle borgere har så komplekse problemer, at de kan have svært ved at deltage i og drage fordel af beskæftigelsesindsatsen i kortere eller længere perioder. Kommunerne skal derfor efter behov have mulighed for helt at kunne fritage aktivitetsparate borgere fra indsatsen og kontaktføreløb i kortere perioder. Senest hver sjette måned skal kommunen vurdere, om der er behov for en forlængelse af fritagelsen. Når krav til indsats og samtaler reduceres til det minimale, skal den årlige afklaring bidrage til at understøtte, at borgerens sag er i tilstrækkelig fremdrift, og at ingen borger bliver glemt.

6. *Sygemeldte fra beskæftigelse flyttes ud af beskæftigelsesindsatsen*
Mange sygemeldte fra beskæftigelse har relativt korte og ukomplicerede forløb, hvor de efter sygdomsperioden igen kan vende tilbage til deres job. Sygemeldte, der har et job at vende tilbage til, og hvor både sygemeldte og arbejdsgiver forventer et sygefravær på mindre end 26 uger, skal som udgangspunkt ikke til samtaler og opfølgning i kommunen. Kommunen vil fortsat have mulighed for at iværksætte en indsats i de situationer, hvor det giver mening. Kommunen skal samtidig have bedre mulighed for at holde alle samtaler digitalt eller telefonisk med sygemeldte fra ledighed og selvstændig virksomhed.
7. *Ungeløftet styrkes og gøres permanent*
Aftalepartierne noterer sig, at der blev afsat 1,3 mia. kr. med den politiske aftale om *Ungeløftet* fra oktober 2024 til at styrke indsatsen for unge med andre udfordringer end ledighed. Som led i aftale om en beskæftigelsesreform afsættes der yderligere 100 mio. kr. årligt i 2026-2035 og 150 mio. kr. årligt i 2036 og frem til at investere i at styrke udbredelsen af de kommende initiativer IPS (Individuelt Planlagte job og uddannelse med Støtte) og *Flere unge skal med* i Ungeløftet. IPS er en veldokumenteret metode, som hjælper unge med svær psykisk sygdom eller i mental mistrivsel til at få fodfæste på arbejdsmarkedet eller til at tage en uddannelse.
8. *Sociale investeringer til indsats for udsatte unge og seniorer*
Effekten af indsats for udsatte unge og seniorer er ofte forbundet med en vis usikkerhed, og gevinsterne kan være relativt langsigtede. Sociale investeringer giver mulighed for at igangsætte og afprøve nye indsats, som vurderes at være samfundsmæssigt rentable, men som ellers kan være svære at finde midler til at investere i. Der afsættes derfor i alt 90 mio. kr. i perioden 2027-2029 til Den Sociale Investeringsfond, som skal lave et investeringsprogram og drive projekter målrettet unge og seniorer.
9. *Ensartet sundhedsfaglig rådgivning og fri organisering af den tværfaglige indsats*
Det skal være op til den enkelte kommune at sikre, at de rette fagligheder inddrages i sager om blandt andet førtidspension og fleksjob. Derfor fjernes de

konkrete krav om, at kommuner skal etablere rehabiliteringsteams. Kommuner skal stadig inddrage sundhedsfaglig rådgivning (læge) fra klinisk funktion, når borgeren vurderes i målgruppen for førtidspension og fleksjob, og kommunen skal udarbejde en samlet beskrivelse af borgerens situation.

10. *Lovgivningen skal være lettere at finde rundt i for borgere og sagsbehandlere*

Borgere og sagsbehandlere skal kunne navigere i reglerne på beskæftigelsesområdet. Derfor bliver en lang række særregler og forskellige regler i lov om en aktiv beskæftigelsesindsats afskaffet og harmoniseret, så lovgivningen i højere grad sætter rammerne for beskæftigelsesindsatsen frem for at detailregulere den. I forlængelse af det, afskaffes jobrotationsordningen og puljen til uddannelsesløft.

11. *Udvidelse af retten til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge*

Positivlisten for retten til uddannelsesløft på 110 pct. dagpenge udvides til 35 pct. af den samlede aktivitet på erhvervsuddannelserne, så flere ledige vil have mulighed for at finde en uddannelse, der er relevant for dem.

12. *Den statslige VEU-koordinering bortfalder*

Med større frihed og færre proceskrav vil kommunerne have bedre mulighed for at sammensætte et forløb, der er tilpasset den enkelte ledige. Den statslige koordination og understøttelse af voksen-, efter- og videreuddannelsesområdet på beskæftigelsesområdet afskaffes derfor.

13. *Styrket beskæftigelsesfaglighed og opkvalificering af sagsbehandlere og ledere*

Der afsættes en pulje på i alt 100 mio. kr. i 2027 og 2028 til opkvalificering af sagsbehandlere og ledere i kommuner og a-kasser for at understøtte beskæftigelsesfagligheden i overgangen til en ny beskæftigelsesindsats med mere frihed og langt færre proceskrav. Puljen vil kunne benyttes til fx kurser i beskæftigelsesfaglighed, forvaltningsret, samtaleteknik og virksomhedssamarbejde. Opkvalificeringen skal have fokus på de nye regler, viden om arbejdsmarkedet, branchekendskab, virksomhedssamarbejde, jobsøgning og jobmatch, ledelsesunderstøttelse, effektive indsatser og metoder mv. Derudover er aftaleparterne enige om, at Beskæftigelsesministeriet sammen med Uddannelses- og Forskningsministeriet skal gå i dialog med uddannelsesinstitutionerne om mulighederne for at styrke det beskæftigelsesfaglige element på relevante uddannelser, fx socialrådgiveruddannelsen. Fsva. socialrådgiveruddannelsen vil dialogen ske i forbindelse med det udviklingsarbejde, der igangsættes som led i reformen af de professions- og erhvervsrettede videregående uddannelser, jf. *Aftale om reform af professionsbachelor- og erhvervsakademiuddannelserne i Danmark* af 26. marts 2025.

Værdigt sanktionssystem i balance

Borgere skal opleve, at de får en værdig behandling i beskæftigelsesindsatsen målrettet deres behov og vej til beskæftigelse. Indsatsen skal være meningsfuld, hvor den enkelte oplever at blive mødt på egne præmisser.

Kravene til borgerne skal være gennemskuelige, og den enkelte borger skal have en realistisk mulighed for at leve op til kravene. Borgere med fx fysiske eller psykiske problemer har imidlertid ikke de samme forudsætninger som andre for at kunne reagere på risikoen for at blive sanktioneret.

Aftalepartierne er derfor enige om:

14. *Borgere længere fra arbejdsmarkedet skal som udgangspunkt ikke sanktioneres*

Der skal være en værdig indsats for borgere længere væk fra arbejdsmarkedet, der er baseret på tillid. Sanktionsreglerne for borgere længere fra arbejdsmarkedet skal derfor kun bringes i spil, hvis tilliden mellem sagsbehandler og borger brydes. Det skal være op til sagsbehandlerens konkrete socialfaglige vurdering af borgerens situation og forudsætninger, om det er relevant at bringe rådigheds- og sanktionsreglerne i spil, hvilket vil bero på sagsbehandlerens konkrete socialfaglige vurdering af borgerens situation og forudsætninger. Borgere kan ikke sanktioneres, før de er blevet vejledt om konsekvenserne af deres manglende deltagelse. Initiativet vil mindske kommunernes administration på området, fordi de i dag altid skal vejlede borgerne om risikoen for at blive sanktioneret.

15. *Tydelige rådighedskrav for borgere tættere på arbejdsmarkedet*

Borgere, der er tæt på arbejdsmarkedet, skal mødes med forventning om, at de gør, hvad de kan, for at komme i beskæftigelse. Derfor skal jobparate ledige mødes med tydelige rådighedskrav. Borgere tættere på arbejdsmarkedet, der gentagne gange tilsidesætter rådighedspligten, skal mødes konsekvent og ensartet af den skærpede rådighedssanktion. Derfor forenkles den skærpede rådighedssanktion, så kommunerne *skal* træffe afgørelse om, at borgeren mister retten til hjælp i én måned, hvis borgeren har fået en afgørelse om sanktion, og borgeren på ny uden rimelig grund tilsidesætter pligten til at stå til rådighed.

16. *Mere værdig tilgang til sygemeldte*

Sygemeldte skal mødes med tillid og værdighed fra første sygedag. Derfor skal sygemeldte som udgangspunkt ikke kunne sanktioneres inden første samtale. For sygemeldte fra beskæftigelse med et forudsigeligt og relativt kort forløb vil det betyde, at de som udgangspunkt ikke skal vejledes om sanktioner. Kommunernes pligt til at rådgive borgere, der har sygemeldt sig gentagne gange, afskaffes. Derudover lempes kravet om, at sygemeldte mister retten til sygedagpenge, hvis de ikke sender et oplysningsskema til kommunen inden for otte dage. Fremover kan sygemeldte først sanktioneres, når de har fået en ekstra påmindelse om at indsende oplysningsskemaet. Endelig lempes og ensrettes regler om bortfald af sygedagpenge, så sygedagpenge kun kan bortfalde, så længe som den sygemeldte forhaler helbredelsen.

Afskaffelse af jobcenterregimet og frihed i organisering

Organiseringen af den aktive beskæftigelsesindsats skal i højest mulig grad ske på baggrund af borgernes og de lokale virksomheders behov samt med mindst muligt

bureaukrati. Det skal derfor være muligt at organisere beskæftigelsesindsatsen efter lokale forhold og med inddragelse af andre aktører i indsatsen. Beskæftigelsesindsatsen skal fortsat være kommunalt forankret, men friere rammer for organisationen af beskæftigelsesindsatsen skal give bedre mulighed for, at kommunen kan sammentænke forløb og indsatser på tværs af forvaltninger og fagligheder. Dermed vil den enkelte borger opleve en mere sammenhængende indsats.

Aftalepartierne er derfor enige om:

17. *Afskaffelse af krav om jobcenter og fri organisering af indsatsen*

Fremover skal kommuner i højere grad kunne organisere beskæftigelsesindsatsen efter lokale forhold. Derfor afskaffes kravet om, at den kommunale beskæftigelsesindsats skal være samlet i et lokalt jobcenter med en bestemt visuel identitet (fx fælles navn, grafisk design, logo m.v.). Kommunerne kan selv beslutte, at beskæftigelsesindsatsen skal varetages i fx en samlet beskæftigelses-, social- og sundhedsforvaltning, eller at nogle målgrupper skal have en indsats varetaget i en anden forvaltning. Endvidere indføres en tidsbegrænset bestemmelse om, at kommunalpolitiske drøftelser af beskæftigelsesindsatsen skal være forankret i ét udvalg for at sikre et lokalpolitisk fokus i overgangen til en ny beskæftigelsesindsats.

18. *Én indgang for virksomheder og understøttelse af arbejdsmarkedets behov*

En øget frisættelse af beskæftigelsesindsatsen kan indebære større forskellighed i kommunernes indretning af deres kontakt med de lokale virksomheder. Derfor skal virksomhederne have én klar og tydelig adgangskanal til virksomhedsservicen på beskæftigelsesområdet i hver kommune – og dermed en tydelig indgang i forhold til rekruttering af arbejdskraft. Kommunerne skal også fremover have fokus på arbejdsmarkedets behov samt de enkelte virksomheders efterspørgsel på arbejdskraft, når de tilrettelægger beskæftigelsesindsatsen.

19. *Styrket brug af kunstig intelligens og data fra indsatsen*

Kunstig intelligens har potentiale til at effektivisere arbejdsgangene i den kommunale beskæftigelsesindsats og frigøre ressourcer, herunder til de borgernære indsatser, hvor kommunerne med beskæftigelsesreformen får en klar hjemmel til at bruge kunstig intelligens-løsninger inden for den kommunale beskæftigelsesindsats. Kunstig intelligens har også potentiale til at forbedre matchet mellem ledig og virksomhed på Jobnet og kan bruges til funktioner, som kan guide og assistere borgeren i jobsøgningen. Det kan gøres ved at medtage borgerens kvalifikationer, erfaringer og uddannelser, geografi og jobmuligheder i virksomhedsmatchet. Derudover etableres et datagrundlag for virksomheders bæredygtighedsrapportering (ESG), der kan anvendes af både de enkelte virksomheder og kommuner.

Mere plads til a-kasser og private aktører

Borgere skal have mere indflydelse på deres ledighedsforløb, da borgere selv kan træffe valg i overensstemmelse med deres ønsker og behov. A-kasser og private leverandører skal spille en større rolle i beskæftigelsesindsatsen.

Aftalepartierne er derfor enige om:

20. Forsøg med frit valg af leverandør de første fire måneder af ledighedsforløbet

Borgere tættest på arbejdsmarkedet skal have mere indflydelse på deres eget forløb. Derfor får udvalgte dagpengemodtagere frit valg til et kontaktførløb hos enten kommunen, a-kassen eller en anden aktør (fx private leverandører, civilorganisationer, m.v.) de første fire ledigheds måneder i en treårig forsøgsperiode. I forsøgsordningen vil den valgte aktør have ansvar for at afholde samtaler med den ledige borger og eventuelt indstille til tilbud hos kommunen. Der vil blive foretaget en effektevaluering, som estimerer de beskæftigelsesmæssige effekter, og en evaluering af borgernes og aktørernes erfaringer og tilfredshed.

21. Forsøg med udvidelse af a-kassernes ansvar fra tre til de første fire måneder

A-kasserne kender deres medlemmer og de brancher, de arbejder i. Derfor får udvalgte dagpengemodtagere mulighed for at have deres kontaktførløb hos a-kasserne de første fire ledigheds måneder i en treårig forsøgsperiode. I forsøgsordningen vil a-kasserne få ansvar for at afholde samtaler. Der vil blive foretaget en effektevaluering, som estimerer de beskæftigelsesmæssige effekter, og en evaluering af borgernes og aktørernes erfaringer og tilfredshed.

22. Reducere adgangsbARRIERER I BESKÆFTIGELSESINDSATSEN FOR ANDRE AKTØRER

Borgere skal opleve en mere sammenhængende digital indsats. Ledige borgere skal fremover kunne registrere og arbejde videre med deres CV- og Joblog-registreringer, uanset om de bruger Jobnet eller en selvbetjeningsløsning i regi af kommuner og a-kasser. Derudover skal det være lettere for private leverandører og forskere at få adgang til data fra beskæftigelsesindsatsen, som kan bruges til at udvikle nye løsninger som fx kunstig intelligens og maskinlæringsmodeller.

Fra proceskrav til resultatstyring

Aktører på beskæftigelsesområdet skal have fokus på, at flest mulige borgere kommer i job eller uddannelse. Styringen af beskæftigelsesindsatsen skal være drevet af resultatstyring frem for proceskrav.

Aftalepartierne er derfor enige om:

23. Afskaffelse af skærpet tilsyn og indførelse af ny resultatbaseret opfølgning

Kommuner skal bruge færre ressourcer på at leve op til proceskrav i fremtidens beskæftigelsesindsats. Derfor afskaffes det skærpede tilsyn, da opfølgningen i praksis i for høj grad har fået kommunerne til at fokusere på at leve op til de to proceskrav (fokusmål) for at undgå at komme under skærpet tilsyn.

Den statslige opfølgning på beskæftigelsesindsatsen vil fremover fokusere på, om kommuner og a-kasser formår at få borgere i job eller uddannelse og på tilfredsheden med indsatsen. Heri skal der også være fokus på, om indsatsen formår at skabe varig tilknytning til arbejdsmarkedet. Derudover vil der som noget nyt også blive fulgt systematisk op på virksomhedernes tilfredshed med kommunernes indsats.

24. *Styrket incitament til at investere i borgere længst fra arbejdsmarkedet*

For at styrke kommunernes incitament til at gøre en indsats for, at de ledige længst fra arbejdsmarkedet får løntimer, indføres en jobpræmie til kommunerne. Det skal give et klart og tydeligt incitament for kommunerne til at yde en ekstra indsats for at få borgere med flere år uden fodfæste på arbejdsmarkedet i ordinær beskæftigelse. Jo flere løntimer borgerne opnår, jo større bliver den samlede indtægt til kommunen. Kommunen kan bruge indtægterne fra jobpræmien til serviceudgifter. Den konkrete model for jobpræmien skal fastlægges som led i udmøntningen. Der afsættes en ramme på 75 mio. kr. årligt til jobpræmien. Aftalekredsen vil blive forelagt en model for jobpræmieordningen sommeren 2025 med henblik på virkning fra 2026. Aftalepartierne er enige om at delvist finansiere initiativet ved at omprioritere 57 mio.kr. årligt fra jobbonus for unge uden uddannelse og beskæftigelse fra *Aftale om reform af personskat*. Der vil blive søgt opbakning hertil fra aftalekredsen.

25. *Målbretning af statslige puljer*

Der afsættes 22 mio. kr. årligt til metodeudvikling af indsatser for udsatte borgere og borgere med handicap, mens en række puljer fx med fokus på sygemeldte og ledige med særlige udfordringer nedlægges.

26. *Finansieringsgrænse og nedbringelse af kommunernes udgifter til øvrig vejledning og opkvalificering og mentor*

Udgifterne til øvrig vejledning og opkvalificering (ØVO) og mentorordningen skønnes at udgøre hhv. 3,0 og 0,5 mia. kr. i 2024. I lyset af det samlede reformudspil og de politiske ambitioner om en enklere og mere strømlinet indsats er aftalepartierne enige om, at der er et potentiale for at reducere udgifterne til ØVO og mentorordningen yderligere. Aftalepartierne er på den baggrund enige om, at udgifterne til ØVO og mentorordningen skal nedbringes yderligere.

Det er ikke ambitionen med beskæftigelsesreformen at pålægge kommunerne nye lovgivningsmæssige krav, som indskrænker kommunernes mulighed for at foretage lokale prioriteringer. Derfor vil regeringen søge at indgå en aftale med kommunerne om, at udgifterne reduceres i tråd med de politiske ambitioner. Den aftalebaserede tilgang skal understøtte, at udgifterne nedbringes, uden at der foretages yderligere lovgivningsmæssige indgreb, så udgifterne kan tilpasses for kommunerne under ét og på baggrund af lokale prioriteringer og viden om, hvad der virker. Samtidig indføres en finansieringsgrænse over den statslige finansiering af udgifterne til ØVO og mentorordningen.

På den måde sikres det samlet set, at udgifterne til ØVO reduceres med yderligere 490 mio. kr. frem til 2035 og herefter 540 mio. kr. varigt. Derudover reduceres udgifterne til mentorordningen med 50 mio. kr. årligt, hvilket svarer til det samme niveau, som blev brugt på dagpengemodtagere, jobparate ledige, herunder ledighedsydelsesmodtagere, i 2024. Kommunerne får frihed til at udmønte besparelserne på de målgrupper og indsatser, som lokalt giver bedst mening. Aftalepartierne er enige om, at der i samarbejde med kommunerne skal følges op på, hvordan udgifterne til ØVO og mentorordningen udvikler sig fremover. Hvis ikke udgifterne reduceres i tråd med den politiske aftale, er aftalepartierne enige om at genbesøge behovet for lovgivningsmæssige greb.

27. *Besparelse på drift af jobcentre via generel reduktion af kommunernes serviceramme*

Udgifterne til drift af jobcentrene skønnes at udgøre ca. halvdelen af udgifterne til den aktive beskæftigelsesindsats i 2024. Aftalepartierne vurderer, at der – i tillæg til de afledte besparelser på drift af jobcentrene, som følger af de konkrete forslag i reformen – kan realiseres et yderligere provenu på driften af jobcentrene. Aftalekredsen er enige om, at udgifterne til jobcenterdrift skal nedbringes med yderligere 100 mio. kr. i 2030 og varigt. Aftalepartierne finder det væsentligt at sikre, at driftsbesparelserne forankres på en hensigtsmæssig måde i kommunerne. På den baggrund har regeringen til hensigt, at nedbringelsen af administrationen indgår i en samlet aftale med KL om beskæftigelsesreformen.

28. *En ny rolle til Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering i opfølgningen*

Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering (STAR) skal have en ny rolle i opfølgningen over for kommunerne og a-kasserne, som i højere grad skal bygge på dialog, data og læring frem for procesfokuseret opfølgning på kommunerne og a-kassernes beskæftigelsesindsats. STAR skal fremover facilitere, at ledere og sagsbehandlere i kommunerne og a-kasserne kender til *best practice* på beskæftigelsesområdet, så de kan forbedre deres indsatser til gavn for borgerne.

Yderligere initiativer

Aftalepartierne er enige om følgende supplerende forslag for at tilvejebringe et samlet varigt provenu på 2,7 mia. kr.:

29. *Øvrige spor på beskæftigelsesområdet*

Som led i den samlede reform af beskæftigelsesindsatsen indgår et provenu fra en række øvrige spor på beskæftigelsesområdet. Det omfatter provenuet fra *Aftale om forenkling og målretning i sygedagpengesystemet, Puljen til forebyggelse mod nedslidning på arbejdsmarkedet samt Reserve fra nytænkning af beskæftigelsesindsatsen (digitale samtaler til sygedagpengemodtagere)*. Det frigiver et samlet provenu på 210 mio. kr. årligt.

30. *Harmonisering af regler om udbetaling af forsørgelsesydelse i retspsykiatrien*

Udbetaling af social pension (folkepension, førtidspension, seniorpension og

tidlig pension) samt kontanthjælp stoppes for nuværende og kommende anbringelses- og behandlingsdømte. Regler for udbetaling af forsørgelsesydelse i retspsykiatrien ensrettes mest muligt med de regler, der gælder for indsatte og varetægtsfængslede i fængsler og arresthuse. Det frigiver et samlet provenu på 145 mio. kr. årligt.

31. *Fleksløntilskud modregnes ikke i ægtefællens pension*

Fleksløntilskuddet skal ikke længere kunne medføre modregning i pension.

Det skal bidrage til, at fleksjobbere ligestilles med andre ægtefæller/samlevende til en folke-, senior- og førtidspensionist i ordinær beskæftigelse, hvor arbejdsindkomst ikke indgår i pensionsberegningen.

Aftale med Kommunernes Landsforening om udmøntning og implementering af reformen

Aftalepartierne er enige om, at regeringen på baggrund af den politiske aftale skal indgå aftale med Kommunernes Landsforening (KL) om udmøntning og implementering af den samlede reform i foråret 2025, herunder realiseringen af de økonomiske konsekvenser af reformen og den samlede besparelse 2,6 mia. kr. i 2030.

Forhold til forlig på beskæftigelsesområdet

Aftalen om beskæftigelsesreformen udgør en stemmeaftale. Aftale om beskæftigelsesreformen vil ikke udgøre et nyt særskilt forlig. Initiativer i aftalen, som ikke er dækket af eksisterende forlig, vil således heller ikke fremover være forligsbelagte.

Reformen indebærer en nytænkning på tværs af beskæftigelsesområdet og berører derfor bl.a. regler, som er forligsbelagte med Aftale om en reform af førtidspension og fleksjob (2012), Forlig om en reform af sygedagpengesystemet (2013) samt Aftale om Nyt kontanthjælpssystem – flere i arbejde, enklere regler og færre børn i lavindkomst (2023).

Aftalepartierne noterer sig, at Socialistisk Folkeparti ikke ønsker at indgå i indeværende aftale. Aftalekredsen vil søge Socialistisk Folkepartis opbakning til at gennemføre de forligsbelagte initiativer. Hvis dette ikke er muligt, udtræder Socialistisk Folkeparti af de pågældende forlig efter næste valg, og de forligsbelagte initiativer gennemføres først efter næste valg. Øvrige tiltag gennemføres som forudsat.

Regeringen vil inddrage aftalepartierne i forbindelse med de kommende drøftelser af førtidspensionsområdet, herunder om frakendelse af førtidspension ved alvorlig kriminalitet og overrepræsentation af ikke-vestlige indvandrere på førtidspension.

Samlet reformøkonomi

Den samlede reform medfører et provenu på 2,6 mia. kr. i 2030 og 2,7 mia. kr. varigt. Samlet skønnes reformen at medføre en negativ beskæftigelseseffekt på 550 fuldtidspersoner varigt. Aftalepartierne noterer sig, at provenuet fra en beskæftigelsesreform er et vigtigt greb til at styrke velfærden i Danmark, herunder den kommende 10-årsplan for psykiatrien.

Tabel 1**Økonomiske konsekvenser 2030 og varigt (provenu i mio. kr., 2025-pl)**

	2030	Varigt
I alt	2.590	2.730
Forenkling af målgrupper	1.070	1.180
Individuelt tilrettelagt indsats for borgeren	290	260
Værdigt sanktionssystem i balance	10	10
Frihed i organisering	-	-
Mere plads til a-kasser og private aktører	-	-
Fra proceskrav til resultatstyring	850	910
Yderligere forslag	360	370

Anm.: Der er foretaget afrundinger, hvilket gør at summen af de enkelte elementer ikke summerer til totalen i tabellen.

Kilde: Egne beregninger.

Derudover noterer aftalepartierne sig, at der vil skulle ske en justering af grænsen for den sæsonkorrigerede bruttoledighedsprocent, der gælder for den såkaldte ”ledighedsbremse” i den supplerende beløbsordning og fast track-ordningens supplerende beløbsspor, som følge af, at den strukturelle bruttoledighedsprocent øges som konsekvens af enkelte initiativer i beskæftigelsesreformen.

Opfølgning på reformen

Beskæftigelsesreformen er den største forenkling og afbureaukratisering af beskæftigelsesindsatsen nogensinde. Aftalepartierne er derfor enige om, at initiativerne i reformen skal følges tæt. STAR får i den forbindelse en aktiv rolle for at opsamle og formidle viden om, hvad der virker i en ny beskæftigelsesindsats. Den viden skal i højere grad udstilles, så den er relevant, hjælpsom og tilgængelig for kommuner, a-kasser og andre relevante aktører på beskæftigelsesområdet.

I forlængelse heraf er aftalepartierne enige om, at der afsættes 25 mio. kr. i 2027-2030 til at følge op på og evaluere initiativer i beskæftigelsesreformen. Der er begrænset viden om kommuners og a-kassers adfærd, når proceskrav og statslig styring erstattes af incitamenter og frihed til lokal prioritering m.v. Evalueringsstrategien skal derfor blandt andet tilrettelægges med henblik på at opnå ny viden om, hvordan kommuner og a-kasser agerer, når proceskrav og statslig styring erstattes af større frihed. Der lægges op til, at der følges særskilt op på bl.a. sygemeldte ud af beskæftigelsesindsatsen, ny tilgang til udsatte borgere samt den virksomhedsrettede indsats og service.

Aftalepartierne noterer sig endvidere, at der i SSA-aftalen er afsat i alt otte mio. kr. i 2026 til 2027 til at videreudvikle Den Socialøkonomiske Investeringsmodel, så modellen udvides med relevante målgrupper på beskæftigelsesområdet. I samspil med de andre initiativer i reformen om bl.a. Den Sociale Investeringsfond, Ungeløft samt den omfattende evaluering, skal modellen bidrage til at belyse både de direkte og afledte økonomiske konsekvenser af indsatser til socialt udsatte målgrupper, og om de fx fører til færre forsørgelsesudgifter, færre indlæggelser i psykiatrien eller mindre kriminalitet.

Indfasning og implementering

Aftalepartierne er enige om, at aftalens øgede frisættelse, forenkling og værdighed skal implementeres for både borgere, sagsbehandlere og virksomheder så tidligt som muligt, hvilket forudsætter en komprimeret lovgivningsproces.

Aftalen indfases derfor i to spor:

1. Tidlige initiativer implementeres ved ændringslov med ikrafttrædelse hhv. 1. februar 2026, 1. juli 2026 samt 1. januar 2027 for de tiltag, der er forligsbelagt md forlig om førtidspension og fleksjob.
2. Ny hovedlov om en aktiv beskæftigelsesindsats og ændringslove med ikrafttrædelse 1. januar 2027 med alle resterende tiltag, herunder ny målgruppestruktur mv.

De tidlige initiativer i første spor indeholder udfasning af ordninger, hvor ydelser afskaffes, og tilgangen til ordningerne stoppes, herunder fx afskaffelse af jobrotationsordningen og revalideringsordningen. Udfasningen tilrettelægges sådan, at det ikke vil have betydning for borgere, som allerede er visiteret til eller bevilget ordningerne. Særlig støtte udfases over tre år for målgrupper, der har adgang til ydelser pr. 1. januar 2026, så ingen borgere oplever at miste støtten med kort frist. Der er også lagt op til, at skærpet tilsyn og lovens formelle krav om, at der skal være et jobcenter afskaffes fra d. 1. februar 2026.

En række tiltag træder i kraft 1. juli 2026, så kommuner og a-kasser får bedre tid til omstilling i a-kasser og kommuner. Det omfatter afskaffelse af proceskrav, som vil give anledning til tilpasninger og omorganiseringer i kommunerne. Det gør sig gældende for fx afskaffelse af rehabiliteringsteamet samt reduktion af krav til samtaler, særlig støtte og mere fleksible rammer for ret og pligt til tilbud.